

Leden van de gemeenteraad

Weert, 8 december 2020

Onderwerp: Armoedebelid 2021-2024

Beste raadsleden,

Tijdens de commissievergadering S&I van 1 december 2020 is toegezegd een tweetal onderwerpen verder toe te lichten:

1. Bufferberekenaar: er wordt uitgezocht hoe dit in elkaar zit (wat zijn de tools van de gemeente om daarmee aan de slag te gaan en wat houdt dat financieel in?).
2. Boekenkosten jeugdigen: wordt doorgegeven aan de coördinator om te kijken wat er al is en wat de gemeente nog kan doen binnen de bestaande middelen.

1. **Bufferberekenaar**

Een buffer is een reservepotje om verwachte en onverwachte, grotere, noodzakelijke uitgaven direct te kunnen betalen. Zoals het vervangen van kapotte apparaten of het moeten betalen van je eigen risico binnen de zorgverzekering. Met de bufferberekenaar van het NIBUD kun je makkelijk en snel een persoonlijk bufferadvies berekenen.

Vanuit de gemeentelijke minimaregelingen en de Participatiewet is de toegestane buffer (spaargeld) om in aanmerking te komen voor bepaalde voorzieningen hoger dan de bufferberekenaar aangeeft. Hierdoor kan men een gezonde buffer opbouwen zonder gekort te worden.

Voor kwijtschelding van de BSGW (Belasting Samenwerking Gemeenten en Waterschappen) gelden andere normen.

Voor kwijtschelding BSGW mag het inkomen niet meer dan 100% van sociaal minimum zijn en het spaargeld niet hoger dan €1.400 - € 2.000 (afhankelijk van de samenstelling van het huishouden). Het Rijk gaat er van uit dat als je dat bedrag aan spaargeld (of meer) hebt, je de BSGW zelf kan betalen.

De bufferberekenaar geeft adviezen van een buffer (ook afhankelijk van de leefsituatie) die altijd boven de €3.000 ligt. Met een dusdanig spaarsaldo, moet je dus de BSGW zelf betalen. Sparen wordt altijd aangeraden.

De beleidsvrijheid voor gemeenten bij kwijtschelding BSGW is zeer beperkt. De ruimte zit in welke heffingen in aanmerking komen voor kwijtschelding en de hoogte van de kwijtschelding (totale bedrag of een deel ervan). Als inwoners van Weert in aanmerking komen, krijgen zij 100% kwijtschelding voor:

- de onroerendezaakbelasting voor het eigendom van een woning
- de rioolheffing
- de afvalstoffenheffing
- de hondenbelasting (m.u.v. kennels)
- watersysteemheffing ingezetenen
- zuiveringsheffing voor woonruimten

In 2019 is er landelijk geprobeerd de vermogensgrens op te trekken bij kwijtschelding BSGW. De regering heeft dit niet ingewilligd met de volgende argumenten:

- a. *Op dit moment zijn gemeenten niet vrij om zelf vermogensgrenzen te bepalen.*

- b. De regelgeving voor kwijtschelding van lokale lasten zijn in lijn met de regelgeving van de Rijksoverheid voor de kwijtschelding van Rijksbelastingen.
- c. Er is een verschil tussen de bijstand (inkomensvoorziening) en lokale heffingen (betalen voor gebruik). Dat is ook de reden dat de vermogensnorm verschillend is. Kwijtschelding is enkel voor belastingplichtigen die het nauwelijks kunnen betalen.
- d. Het gespaarde bedrag heeft alleen gevolgen voor het recht op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Als het totale (spaar)saldo hoger is dan de vermogensgrens die in de kwijtscheldingsregeling wordt gehanteerd, dan vervalt het recht op kwijtschelding.
- e. Verder leidt een verhoging van de vermogensgrens voor kwijtschelding ertoe dat andere burgers meer moeten gaan betalen.
- f. Tot slot leidt de verhoging van de vermogensgrens voor kwijtschelding ertoe dat er een grotere groep ontstaat die vervolgens met een armoedeval te maken krijgt zodra het inkomen stijgt.

2. Boeken- en of studiekosten voor jongeren in huishoudens met een laag inkomen

Voor studiekosten is DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) een voorliggende voorziening op gemeentelijke regelingen. Voor jongeren uit huishoudens met een laag inkomen zijn extra financiële tegemoetkomingen vanuit DUO. Voor kosten in het voortgezet onderwijs is er een tegemoetkoming scholieren én een aanvullende toelage. Als men daarvoor in aanmerking komt is dat een gift.

Voor MBO, HBO en universiteit is er naast de studiefinanciering een aanvullende beurs voor studenten uit gezinnen met een laag inkomen. Deze is voor MBO-niveau 1 en 2 een gift. Voor MBO-niveau 3 en 4, voor HBO en universiteit is dit een gift, mits de student binnen 10 jaar een diploma behaalt.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat veel jongeren die in aanmerking kunnen komen voor bovenstaande aanvullende regelingen hier geen gebruik van maken. Onbekendheid met de regelingen wordt als waarschijnlijke belangrijkste oorzaak gezien.

Voor de gemeente Weert betekent dit dat we vooral willen inzetten op bekendheid en toegankelijkheid van deze regelingen. Hier zal vanaf 2021 extra op worden ingezet. Landelijk gaat ook DUO hier meer aandacht aan besteden.

Voor eventuele andere kosten (bv inrichten kamer of aanschaf laptop) kan het Nationaal Kinderfonds eenmalig worden ingezet. Dit fonds hanteert een leeftijdsgrens tot en met 21 jaar en zet extra in op kosten voor zelfstandig wonen van jongeren zonder back-up van ouders.

Vanuit de minimaregelingen van de gemeente Weert komen deze jongeren vaak in aanmerking voor de Meedoenbijdrage. Stichting Leergeld (t/m 18 jaar) voorziet in een tegemoetkoming in de schoolkosten voor scholieren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens Burgemeester en wethouders van Weert,
Afdelingshoofd Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn

Hans Jansen

